Nevezetes egyenlőtlenségek

Rendezetlen

- Fa Binomiális
- Fa Bernoulli
- Fa Popoviciu: $\sigma \leq \frac{R}{2}$
- Fa Bhatia-Davis: $\sigma^{2} \leq (\mu m)(M \mu)$

Nevezetes egyenlőtlenségek

Fa Binomiális

Legyen x > 0 valós és n > 1, akkor:

$$(1+x)^n > 1 + \binom{n}{1}x$$
$$(1+x)^n > 1 + \binom{n}{2}x^2$$
$$(1+x)^n > 1 + \binom{n}{k}x^k \qquad 1 \le k \le n$$

Mo Binomiális

Mo Binomiális

A teljes binomiális kifejtésből elhagyunk (n>1 miatt) legalább egy (x>0 miatt) pozitív tagot.

Fa Binomiális Rendezetlen

Fa Bernoulli

Legyen n>0 egész és $x_i>-1,\ i=1,\ldots,n$ azonos előjelű valósak. Ekkor

$$(1+x_1)\dots(1+x_n) \ge 1+x_1+\dots+x_n$$

Mo Bernoulli Rendezetlen

Mo Bernoulli

Teljes indukció.

n = 1-re ok. Legyen k > 0:

$$(1+x_1)\dots(1+x_k)(1+x_{k+1}) \ge (1+x_1+\dots+x_k)(1+x_{k+1}) = 1+x_1+\dots+x_k+x_{k+1}+(x_1+\dots+x_k)x_{k+1} \ge 1+x_1+\dots+x_k+x_{k+1}$$

Ahol az első $\geq$ -nél kihasználtuk hogy $1+x_{k+1}>0$, a másodiknál pedig a számok azonos előjelűségét.

Fa Bernoulli Rendezetlen

Fa Popoviciu: $\sigma \leq \frac{R}{2}$

$$\sigma \leq \frac{R}{2}$$

ha X egy valségi változó $m \leq X \leq M, \ R = M - m, \ \sigma = D(X).$

Mo Popoviciu: $\sigma \leq \frac{R}{2}$

Mo Popoviciu: $\sigma \leq \frac{R}{2}$

Legyen
$$Y = \frac{X-m}{M-m}$$
. Ekkor $0 \le Y \le 1$ és:

$$\begin{split} \mathbb{D}^2[Y] &= \mathbb{E}\left[Y^2\right] - \mathbb{E}[Y]^2 \leq \\ \mathbb{E}[Y] - \mathbb{E}[Y]^2 &= \mathbb{E}[Y](1 - \mathbb{E}[Y]) \leq \frac{1}{4}, \end{split}$$

azaz

$$\frac{\mathbb{D}^2[X-m]}{(M-m)^2} \le \frac{1}{4}.$$

Fa Popoviciu: $\sigma \leq \frac{R}{2}$

Fa Bhatia-Davis: $\sigma^2 \leq (\mu - m)(M - \mu)$

$$\sigma^2 \le (M - \mu)(\mu - m)$$

ha X egy valségi változó $m \leq X \leq M, \ \mu = \mathbb{E}[X], \ \sigma = \mathbb{D}[X].$

Mo Bhatia-Davis: $\sigma^2 \leq (\mu - m)(M - \mu)$

Mo Bhatia-Davis: $\sigma^2 \leq (\mu - m)(M - \mu)$

Legyen $Y = \frac{X-m}{M-m}$. Ekkor $0 \le Y \le 1$ és:

$$\mathbb{D}^{2}[Y] = \mathbb{E}[Y^{2}] - \mathbb{E}[Y]^{2} \le$$

$$\mathbb{E}[Y] - \mathbb{E}[Y]^{2} = \mathbb{E}[Y](1 - \mathbb{E}[Y]) =$$

$$\left(\frac{\mu - m}{M - m}\right) \left(\frac{M - \mu}{M - m}\right)$$

azaz

$$\frac{\mathbb{D}^2[X-m]}{\left(M-m\right)^2} = \frac{\mathbb{D}^2[X]}{\left(M-m\right)^2} \le \left(\frac{\mu-m}{M-m}\right) \left(\frac{M-\mu}{M-m}\right)$$

Fa Bhatia-Davis: $\sigma^2 \leq (\mu - m)(M - \mu)$